

Wiktor Hahn

"Zygmunt Krasiński. W setną rocznicę urodzin", Antoni Euzebiusz Balicki, Kraków 1912 : [recenzja]

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 11/1/4, 231-232

1912

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tylko Massynissa — przyznaje p. Z. — „nie jest człowiekiem i nic ludzkiego w sobie nie ma“.

Temat traktowany »po literacku«, a więc bez pretensyi do naukowego aparatu. Wszelako, dziełko to nie powinno przejść bez uwagi, gdyż w literaturze o »Irydionie« nie będzie ono ostatniem. Krasiński, psycholog zyskuje dzięki p. Z. niemało.

Lwów.

Stanisław Łempicki.

Rzepecka Helena: Kim jest Zygmunt Krasiński? Ku uczczeniu wieszczą w setną rocznicę urodzin napisała... Poznań, 1912. Nakładem i czcionkami Drukarni i Księgarni św. Wojciecha 8°, s. 64.

Ruchliwy komitet poznański jubileuszu Krasińskiego wydał świeżo broszurkę p. Rzepeckiej, mającą posłużyć komitetom prowincjonalnym, urządzającym obchody ku czci poety, za materiał do odczytów. Autorka przytacza najważniejsze momenty z życia poety, poświęcając więcej miejsca młodości K-o, — przyczem zwraca głównie uwagę na stosunek poety dla ojca, — krócej natomiast załatwia się z dalszemi latami. Z utworów uwzględnia tylko najważniejsze (Nieboska komedya, Irydion, Przedświt i Psalm przyszłości), uwydatniając ich myśl przewodnią i znaczenie; w ostatnim wreszcie ustępie odpowiada na pytanie, kim jest Krasiński. Zaletą książeczki jest zręczne opanowanie przedmiotu i odpowiednie zastosowanie opowiadania do pojęć słuchaczy i czytelników (sfer mieszczańskich i ludu). Wyjątków z pism poety jest stosunkowo mało, autorka jednak odsyła w kilku miejscach książeczki do mikołowskiego wydania dzieł Krasińskiego. Do książeczki dodane są cztery ryciny: Wincentego Krasińskiego, Maryi Krasińskiej, poety samego według Ary Scheffera i Elżbiety Krasińskiej według Franciszka Winterhaltera.

Lwów.

Wiktor Hahn.

Balicki Antoni Euzebiusz: Zygmunt Krasiński. W setną rocznicę urodzin. Kraków, Wydawnictwo Komitetu ku czci Zyg. Krasińskiego. Spółka Wydawnicza Polska, 1912, 8°, s. 80.

Wychodząc ze słusznego przekonania, że książeczka popularna o Krasińskim powinna przedewszystkiem uprzystępnić szerszym warstwom znajomość jego dzieł, poświęca autor wymienionej w nagłówku książki główną uwagę najważniejszym poematom K-o, zachowując w podawaniu szczegółów biograficznych należyłą miarę: mimoto kreśli wizerunek poety wyraziście, uwypuklając główne jego cechy. Bardzo dobrze przepro-

wądzone są rozbiory dzieł, jak Nieboskiej, Irydiona i innych; dokładna treść każdego z tych arcydzieł poety, z odpowiednim wyjaśnieniem zasadniczych idei, umożliwi zrozumienie przynajmniej najważniejszych utworów tym czytelnikom, dla których jest przeznaczona. Autor wyłoży jasno, kwestye zawile umie przedstawić w sposób bardzo przystępny, przytacza do tego wyjątki bardzo zręcznie wybrane; zaletą wkońcu książeczki jest piękny i potoczysty styl. Ze wszystkich ogłoszonych dotąd rzeczy popularnych o Krasińskim książeczka p. B. jest mojem zdaniem najlepszą, zasługuje też na jak najszersze rozpowszechnienie.

Lwów.

Wiktor Hahn.

Ku czci Zygmunta Krasińskiego 1812—1912. Kraków-Lwów. 1912.
Staraniem Komitetu krakowskiego — folio — s. 32.

Piękną pamiątką obchodu Krasińskiego jest Jednodniówka, wydana staraniem Komitetu obchodowego w Krakowie, zawierająca szereg wierszy i artykułów o poecie. W dziale poezyi pomieszczono *Juliusza Słowackiego*: Do Z. Krasińskiego i wyjątek z wiersza: Do autora „Trzech psalmów“, *Wincentego Pola*: Na zgon Z. Krasińskiego, *Kajetana Koźmiana*: List do Z. Krasińskiego okolicznościowy wiersz *Jerzego Żuławskiego*, — *Wacława Wolskiego*: Tren ku czci Z. Krasińskiego, *A. E. Balickiego*: W okopach św. Trójcy, *Tadeusza Świątko*: Pamięci Hr. Henryka, nadto wiersze J. Wiśniowskiego, K. Lubeckiego, K. Plucińskiego i sonet *Vrchlickiego*: Krasiński, w przekładzie *Bronisława Grabowskiego*: W dziele prozy przedrukowano znany ustęp o K-im z literatury słowiańskiej A. Mickiewicza (z lekcji 24/I. 1833 r.), sądy Klaczki i Laurenta Picheta. Szereg myśli o K-im, nieraz bardzo głębokich, wypowiadają Henryk Sienkiewicz, Stanisław Tarnowski, Józef Kallenbach, Jerzy Żuławski, Artur Gruszecki, A. Mazanowski, Czesław Pieniążek, Tadeusz Stanisław Grabowski, M. Mossoczowa, z obcych Franciszek Kvapil, Karel Sabina, Adolf Tkalcévič. Ludwik Stasick pisze o gotyku u K-o, J. Kleiner o polemice Słowackiego i K-o, W. Hahn o ks. Karolu Radziwille w przedstawieniu poety, Jadwiga Strokowa o K-im jako wychowawcy. F. Hoesick przytacza czterowiersz niemiecki wpisany przez króla bawarskiego, Ludwika, do pamiętnika Elżbiety Krasińskiej.

Zewnętrzna strona jednodniówki przedstawia się bardzo pięknie: zdobią ją winiety z pierwszych wydań pism poety, autograf wiersza do Delfiny Potockiej, nadto portrety K-o według Scheffera i Norwida.

Lwów.

Wiktor Hahn.